

PODOBA STŘEDNÍHO ČLÁNKU VEDENÍ REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ Z POHLEDU MANAŽERA MAP

Jan Machek, manažer projektu

ZÁKLADNÍ PARAMETRY

Základní parametry dosavadního přemýšlení o středním článku vedení regionálního školství:

Cílem středního článku vedení regionálního školství (SČ) je zajistit rovné podmínky a kvalitu vzdělávání ve svém území. Toho dosahuje koordinací, podílem na rozhodování, vedením vzdělávacích procesů a participací aktérů ve vzdělávání.

Střední článek (SČ) by měl nést zodpovědnost za

- **kvalitu vzdělávání dětí ve veřejných školách na svém území** (podmínky, procesy, výsledky učení, wellbeing, rovné šance)
 - *podmínkami se rozumí: materiální podpora, technická podpora + LEADERovská podpora*
 - *procesem se rozumí regionální rozvojový plán, koordinace odborníků v území atd.*
 - *lokální rozvojové priority budou v mantinelech daných centrálním článkem (tj. cíle vzdělávací politiky ze strany státu), střední článek stanovuje oblastní rozvojové plány*
 - *personální kapacitu a její koordinaci (sdílené odborné pozice apod.) a distribuce učitelů*

Střední článek by měl vznikat ve dvou fázích

První fáze

Pilotáž modelového nastavení struktur a podílení se na odpovědnosti podporovaná ministerstvem a fondy EU (cca 5 let)

- Bez nutnosti legislativních změn s identifikací jejich potřeb v další fázi
- Vstup do pilotáže je založen na dobrovolnosti s akceptováním jasně daných podmínek
- Nový subjekt se zajištěním participace aktérů
- Koordinace ze strany MŠMT
- Intenzivní vzájemná komunikace mezi SČ a MŠMT (průběžná zpětná vazba)

Fungování středního článku

- Vzniká rada regionálního školství („board“) složená ze zástupců aktérů ve vzdělávání
- Rada volí vedoucího regionálního školství (exekutivní pozice s pevně daným funkčním obdobím), rozhoduje o strategických krocích, o intervencích do škol za cílem dosažení potřebných změn a regionálních priorit
- Jednotliví aktéři se aktivně podílejí při zavádění středního článku
- Pravidelná komunikace mezi všemi aktéry, průběžné hodnocení procesu (min. 1x za 3 měsíce)

Souhrnné vyhodnocení pilotáže a doporučení pro realizaci další fáze

Druhá fáze

- *Zavedení nezbytných souvisejících změn (organizačních, legislativních, finančních apod.)*
- *Plošná systémová implementace s oporou o zkušenosti z pilotáže*
- *Participativní začlenění relevantních organizací (samosprávné, státní, odborné, zájmové apod.)*

Funkce SČ

- Usnadňovat komunikaci mezi školami a centrem, dbát o přenos koncepce do realizace
- Definovat regionální vizi a strategii rozvoje vzdělávání společně s lídry svých škol
- Zajišťovat regionální sběr a interpretaci dat (centrálních i regionálních)
- Poskytovat všem školám cílenou podporu
 - *metodicky vést ředitele a učitele a “pěstovat” si nové nadějné lídry*
 - *odbřemeňovat ředitele od nepedagogické zátěže*
 - *zajišťovat aktuálně potřebnou péči školám s nedostatečnými výsledky*
- Podporovat spolupráci mezi školami a sdílení účinné praxe (profesní učení učitelů)
- Zajistit koordinaci zdravotní, sociální a vzdělávací podpory pro ohrožené děti
- Monitorovat a reflektovat dosahování regionálních indikátorů zlepšení a dodržování pravidel
- Zajišťovat kontinuitu a udržitelnost dosaženého zlepšení a trvalý pedagogický rozvoj
- Koordinovat odborné zdroje/kapacity v území (i externí)
- Zajišťovat trvalé partnerství a spolupráci s místními aktéry a komunitami
- Zajišťovat materiální, technické, personální, finanční a organizační zdroje pro vzdělávání v území
- Podílet se na výběru ředitelů a fungování školských rad
- Podporovat spolupráci všech středních článků v ČR

Jaká změna nastane, když bude střední článek dobře fungovat

- Zlepšuje se učení dětí
 - *Zlepšují se vzdělávací výsledky a wellbeing dětí na daném území*
 - *Snižují se rozdíly ve výsledcích mezi dětmi, třídami, školami a regiony*
- Zlepšuje se kultura spolupráce učitelů a dalších aktérů ve vzdělávání na učení dětí
- Zmenšují se rozdíly mezi regiony (při dobrém fungování všech SČ)

Měření změny

- Přímý výzkum pedagogické praxe např. pravidelné přímé pozorování výuky
- Vyhodnocování vzdělávacích výsledků
- Zjišťování zpětné vazby od učitelů a ředitelů na fungování středního článku
- Práce se statistickými údaji

Územní působnost SČ

varianta a) Střední článek na **územní úrovni kraje** se zastoupeními pro jednotlivé ORP (kraj i ORP je myšleno jako území ne instituce)

- menší ORP slučovat
- v odůvodněných případech nerespektovat hranice stávajících ORP
- jednotlivá zastoupení mají vlastní IČO a rozpočet
- jasně vydefinované pravomoci

varianta b) **Okresní školská agentura**, okresní školská rada s nadřazeným krajským sdíleným článkem, nebo se sdílenými funkcemi a ekonomikou organizace

- okresní rada pro školství a vzdělávání jmenuje odpovědného ředitele okresní jednotky a schvaluje mu koncepci a schvaluje zprávy
- vyvážené zastoupení v školské radě
- jednotlivé agentury mají vlastní IČO a rozpočet
- jasně vydefinované pravomoci